

HGGunnink, gehouden te Opeinde, 25.06.2023

PSALM 36

Votum + zegengroet

Psalm 108:1,2

Tien Woorden

Psalm 5:1,2,3,4,5

Gebed

Psalm 5:6,7,8,9,10

Lezen PSALM 57

Tekst **PSALM 36**

Bediening van het Woord

Psalm 36:1,2,3

Gebed

Inzameling van de gaven

Psalm 108:3,4

Zegen

Gemeente van onze Heere, Jezus Christus,

Mag ik even aan de kinderen vragen: welk vers van Psalm 36 heb jij geleerd? Op school of op de Bijbelschool?

Welk vers was dat?

Ik denk dat het vers 2 is, of vers 3.

En ik vraag aan de vaders en moeders en anderen in de kerk: waarom was dat niet vers 1?

Vanmorgen, broeders en zusters, niet een gedeelte van die psalm, maar wel het geheel.

En ik wil u het Woord van de Heere laten horen onder het thema:

De HEERE is uw goedertieren God,

1) bij de opstand van de goddeloze	vss. 2-5
2) met de genade van het verbond	vss. 6-10
3) op het gebed van de gelovige	vss. 11-13

1) Wij weten niet, broeders en zusters, wanneer David deze Psalm heeft geschreven, maar het kan heel goed zijn dat het geweest is in de tijd dat hij telkens nog werd achtervolgd door Saul met z'n leger.

Dat hij telkens op de vlucht moest zijn. En dan hier weer in gevaar, en dan daar weer.

In die tijd is het David -en natuurlijk door de inwerking van God de Heilige Geest-, in die tijd is het David heel duidelijk geworden: ik heb in mijn ellende van dat vluchten, te maken met mensen die zich niks aantrekken van wat de HEERE wil.

Ik heb te maken met mensen die opstandig tegen Hem ingaan.

Godelozen.

Nota bene, dat zijn dus mensen die ook, net als David, besneden zijn. Dat zijn kerkmensen.

En als hij dat heeft bedacht, dan laat de Heilige Geest hem ook de conclusie trekken: schrik en angst voor God en Zijn oordelen hebben ze totaal niet.

Je kunt dan denken aan die PSALMEN 14 en 53, *“de dwaas zegt in zijn hart er is geen God.”* Dat betekent dan: God doet toch niks, bemoeit Zich niet met ons, ik kan gewoon mijn eigen gang gaan.

Wel even erom denken, als hier het woordje ‘ontzag’ staat, dat kennen wij ook in die term ‘de vreze des Heren’. Daar is ‘vreze’ of ‘vrees’: ontzag, eerbied.

Hier staat een ander woordje.

Hier is ontzag: angst, schrik. En op die manier dus tegen God opzien. Ontzag, angst voor Hem hebben.

Deze goddelozen, onder leiding van Saul, die zich laten aansturen door satan, die ontkennen in feite dat het de HEERE was, Die wil dat David wordt gezalfd. En Die er voor zorgt dat het zalven ook gebeurt!

Voor hen heeft dat geen enkele betekenis, het is: “weg met hem!”.

We kennen dat tegenwoordig als heel veel, ook gedoopte mensen, het recht van Koning Christus ontkennen, door te zeggen, en door te doen: “ik bepaal zélf wel hoe het zal, en wat ik zal”.

Daar begint dus vers 2 mee, en dan krijg je vers 3. En dan loop ik tegen moeilijkheden aan. Want bij de voorbereiding, dit vertalen is heel erg moeilijk, ik kom er niet precies uit. Het is wel duidelijk dat wat in vers 2 staat, in vers 3 een beetje weer wordt aangegeven. Maar ik laat dat vers nu liggen.

Ik ga dan meteen door naar vers 4 en volgende.

Als het dan over die vijanden van David gaat, ja als het over de tegenstanders van God gaat, dan zijn dat dus mensen van Gods eigen volk!

Dat is in die tijd van het Oude Testament altijd zo geweest, dat daar een strijd was binnen de kerk, om zo te zeggen.

Maar dat is in het Nieuwe Testament trouwens niet anders. Binnenkerkelijk.

Maar, nog even terug naar dat tweede vers, vers 2 wordt door de apostel Paulus, in opdracht van zijn Zender, Jezus Christus, aangehaald.

Paulus haalt die tekst aan in Romeinen 3:18. En dan gaat het niet alleen maar over mensen uit het volk van God, maar dan gaat het over iedereen!

Dan gaat het ook over ons, hoe gelovig we misschien ook zijn. Maar dat wij van nature, naar onze aard, van onszelf, óók tegen God ingaan, ook van Hem niet willen weten.

Anders gezegd, lós van Koning Christus, niet vanuit de hemel geboren, zónder de Heere Christus, beheerst het kwaad ook ons.

Dat is die zondigheid, waar wij allemaal mee te maken hebben.

En die ons leven lang ook niet verdwijnt.

Maar hier gaat het om de goddelozen die zich door satan laten aansturen.
Een gelovige mag zeggen: dankzij het werk van Christus en de Heilige Geest strijd ik tegen het kwaad, en dan gaat dat nog met vallen en opstaan.
Maar de goddeloze hier, die laat het gebeuren. En die wil ook niet anders, dan dat hij door satan wordt aangestuurd.
Dat kun je in de kerk tegenkomen.
Als met alle vrome gepraat, toch het eigen ik voorop staat.
Als er gelogen wordt en bedrogen.
Als er dwaling is.
Als mensen onverzoenlijk tegenover elkaar staan.
En nog veel meer.

En buiten de kerk.
Bij alles wat men heel bewust, opzettelijk doet tegen God in.
En dat komt dan nog uitgebreider aan de orde in die verzen 4 en 5.
En dan moet je altijd weer oppassen bij het woord 'goddeloze'.
Dan kan het zomaar zijn dat bij ons iets bovenkomt van: 'ja, dat zijn mensen die in de EBI zitten. De Extra Beveiligde Inrichting in Vught. De zware criminelen.

Maar nee, dat is niet zo.
Dat kán zo zijn, je kunt daar mensen hebben, goddelozen die zich van God helemaal niks aantrekken.
Maar het kan ook een heel keurig iemand zijn, die vurig strijdt voor de ontkenning van de normen en waarden van God.
Denk maar aan het gender-gebeuren, denk maar aan 'woke'.
Dan heb je keurige mensen, die satan laten regeren, en God aan de kant zetten.
Dat kan natuurlijk niet, maar zo willen ze het doen. En zo is het in hun eigen leven.

En David beschrijft dat dan bijvoorbeeld zo: 'ze praten op een oneerlijke manier'.
Nou, u weet hoe woorden, vooral als ze oneerlijk zijn, mensen kunnen beschadigen.
Verhoudingen kunnen stukmaken.
Ze liegen en bedriegen - dat is typisch iets wat bij de satan hoort.
Denk maar aan de Catechismus ZONDAG 43, 'liegen en bedriegen als echt duivelswerk'. Satan was immers de eerste leugenaar.
Met die vraag. weet u wel. "Ja, maar dat heeft God toch niet gezegd? Het was toch wat anders?"

De goddeloze, je mag hem ook de opstandige noemen, of de rebel. Maar misschien is dat wel een wat ouderwets woord, rebel.
Of zeggen moeders nog wel eens tegen de kinderen: "wat ben jij vandaag weer rebels, aldoor d'r tegen in"?

Heel bewust is die goddeloze gekapt met verstandig te handelen.
Denk maar aan Saul.
Keer op keer maakt God hem duidelijk dat David de gezalfde koning is, of nog niet de koning, maar wel gezalfd om koning te zijn.

En dat het dus totaal niet aan de orde is om achter hem aan te gaan, en om hem te vermoorden.

Tegen beter weten in gaat Saul door en door.

En zelfs die contacten die David dan met Saul heeft, het helpt allemaal niks, dat duurt, wij zouden zeggen, dat duurt vijf minuten, en dan is het weer voorbij.

Kappen met verstandig handelen. Zoals overheidspersonen kunnen doen, als ze heel bewust de geboden van God aan de kant zetten.

Zoals we tegenwoordig meemaken op allerlei gebied.

En zoals, ja dat kan ook in de kerk gebeuren: kappen met verstandig handelen.

Want verstandig handelen, handelen met inzicht, dat is zo doen nadat je de Heilige Geest gebeden hebt om Zijn werk in jezelf, en om te gaan zoals Christus wil dat je gaat.

Het anti-Goddelijk en het anti-Christelijk geloof, dat heeft allerlei negatieve gevolgen.

Satan bouwt nooit op, maar breekt altijd af.

Kijk maar eens een week lang televisie.

'Een Vandaag', en 'Twee Vandaag'. En wat hoor je dan? En wat zie je dan? Hoe de normen van de HEERE met voeten worden getreden!

Ik zag dat onlangs met een reportage vanuit Amerika. Hoe daar zogenaamd 'conservatieve christenen' verschrikkelijk zwart werden gemaakt, terwijl ze alleen maar wilden vasthouden aan de normen van God. En misschien was er ook wel een heleboel verkeerd bij, dat weet ik ook niet. Maar de manier waarop die christenen zwart gemaakt werden, afgemaakt als het ware. 'Zulke mensen zouden toch eigenlijk niet meer mogen bestaan, zo absurd. Als je nog wilt volhouden dat inderdaad de normen van God goed zijn.'

En dat kun je zo in je eigen omgeving meemaken.

Alle goed doen, alle gaan in het spoor van Jezus Christus, weg ermee.

Denk maar aan wat de Heere Christus Zelf heeft ondervonden. Zijn leven lang van de kant van schriftgeleerden, van de kant van Judas, van de kant van het Sanhedrin. Het heeft allemaal te maken met PSALM 36.

En dan klopt dat ook precies.

Die goddeloze die is voortdurend bezig met onrecht te plannen.

De laatste gedachte 's avonds voordat hij gaat slapen, en de eerste gedachte 's morgens als tie weer wakker wordt dat is dit: "hoe kan ik mijn misdaden het beste voor elkaar krijgen".

Hij noemt dat natuurlijk geen misdaden, maar in het oog van God zijn ze dat wel.

En als hij dan goed wakker is overdag, dan voert hij die plannen, die plannen die allemaal tegen God in zijn, dan voert hij ze uit.

En dan krijg je zo'n bijzondere uitdrukking: 'het kwaad verwerpt hij niet'.

Dat is, je zou haast zeggen: het is een beetje Gronings. Dat is het natuurlijk niet, want het is Hebreeuws.

Maar dat je het zo negatief formuleert.

En dan bedoel je eigenlijk: hij is op het kwaad uit. Hij geniet ervan. Hij haalt de misdaad heel graag naar zich toe.

Een dag zonder rebellie, is een dag niet geleefd, zo staat die d'r in.

Zo maken die verzen 2 tot en met 5, broeders en zusters, duidelijk hoe radicaal het denken en het doen van de vijanden van God, en van de kerk, zijn.
Daar is haat tot op de bodem van hun hart.

Dat maak je niet bij iedereen mee, want je kunt in je omgeving ook keiharde ongelovigen hebben, die als burens heel goed zijn.

Alleen, dan zit het nog vast op: maar zij dienen God niet.

En hoe goed het dan misschien ook in de omgeving kan wezen, het deugt niet, want God is uit beeld.

Radicale vijanden van God, daar heeft David mee te maken.

Daar had Christus mee te maken.

Daar heeft de kerk van Jezus Christus áltijd mee te maken.

Daar kunt u als gelovige mee te maken hebben. Want in de wereld zoals die beschreven is in die verzen 2 tot en met 5, in die wereld leven wij. Dit is er aan de hand!

Wij moeten onze tijd geweldig goed kennen.

En het denken van nu vooral.

En dan komen we er achter dat er zich zo veel afspeelt. En dat de satan zo geweldig bezig is.

Openbaring - hij is op de wereld neergegoid. En hij weet dat hij het verloren heeft.

Maar het gaat alleen nog maar harder en feller.

En in die omstandigheden, waarbij we onszelf dus niet voor de gek moeten houden, met: "het nog wel een beetje mee hier in omgeving, we kunnen nog rustig naar de kerk".
Allemaal waar.

Daarom heb ik het ook vooral over het **denken** van de mensen. Met uiteindelijk ook de conclusies daarbij. Dat zal ook een keer gevolgen hebben.

2) Ken dat denken, én, dan kom ik bij het tweede punt, blijf vasthouden aan het thema:
de HEERE is uw goedertieren God, met de genade van het verbond.

Dat is even weer voor de kinderen – d'r staat drie keer in PSALM 36 het woord 'goedertierenheid'.

In vers 6. In vers 8. In vers 11.

En goedertierenheid dat is natuurlijk een Bijbelwoord. Dat is een kerkwoord.

Want dat zegt vader nooit.

Ja, als hij bezig is in de schuur en hij heeft het over gereedschap bijvoorbeeld, dan komt dat woord nooit aan de orde.

In de Bijbel wel.

En dus moet je ook leren wat het is.

En dan heeft dat te maken met: bij elkaar horen. Want je bent altijd goedertieren voor een ander. De één is goedertieren voor die ander die bij hem hoort.

Dan gebruik ik weer een moeilijk woord. Voor de groten, die snappen het wel. Goedertieren is ook loyaal zijn. Loyaal van de één naar de ander. De één komt op voor de ander.

En hier gaat het om de goedertierenheid van God. Hoe God in dat wonderlijke genadeverbond, terwijl wij het helemaal niet verdienen!, uit genade zo veel om ons geeft en dat laat merken ook op allerlei manieren.

Je mag het wel zo zeggen, de HEERE is solidair met ons. Hij geeft om ons. En, wat ik net ook al zei, Hij komt voor ons op. Dat is goedertieren.

En juist in die wereld waar we het net over hadden, vol goddelozen en vol satanisch geweld, mag de gelovige het uitroepen: “geweldig HEERE, U, onze Vader in de hemel, wat bent U ontzagwekkend, en wat bent U indrukwekkend!”

Zulke dingen mag je uitroepen! Want er is toch niemand van u die het kan begrijpen, dat de HEERE zo veel ook om ons geeft. En dat Hij dat in Zijn trouw blijft doen. De HEERE komt niet terug op wat Hij belooft. Hij gaat door om Zijn doel te bereiken. ‘Uw trouw is hemelhoog’, dat was ook Psalm 108.

En dan is het bijzonder dat de tegenstelling in de PSALM, niet is tussen die goddeloze mensen en dan godvrezende mensen. Maar dat de tegenstelling is: goddeloze mensen en de HEERE Zelf, als de God van het verbond. Dít tegenstelling is nog véél sterker.

En dan horen we hier, en dan is het te zingen: “U doet recht. U oordeelt. Wie naar U luistert, die komt goed uit”.

Maar al die rebellen, ze gaan d'r aan.

Dat is zo onwrikbaar zeker, als de bergen vast staan.

Dat is als de oceaansmacht, de watervloed, waartegen niemand is opgewassen.

De HEERE geeft zo om de Zijnen, dat Hij zelfs zegt: “Ik red mens én dier”.

Een hele wonderlijke uitdrukking.

Dat weet u van Jona wel, dat de HEERE niet alleen maar om de mensen denkt, maar ook om de dieren.

Uw goedertierenheid, die is kostelijk, die is kostbaar. Wat is dat prachtig!

David op de vlucht. En wij weten niet wat dat is. Misschien oude mensen nog die de Tweede Wereldoorlog hebben meegemaakt. En dat ze toen in de ellende gezeten hebben. Maar anders weten we dat niet.

David op de vlucht, in de ellende, bleef tóch ... Nee, niet altijd. Hij had ook beroerde momenten, momenten dat hij het helemaal niet meer zag zitten. Maar hij bleef toch op zijn gelovige momenten die goedertierenheid prijzen.

De kerk in de strijd, Openbaring 12, moet nooit ophouden die goedertierenheid van God te prijzen.

En wij weten dat wel, maar of we het ons altijd bewust zijn is een tweede, dat Jezus Christus de Koning van de kerk is. En dat Zijn Geest ervoor zorgt dat de gelovige veilig is en beschermd.

En dan krijg je ook weer zo'n prachtige uitdrukking: 'in de schaduw van Uw vleugels'. Dan kun je heel simpel denken aan een vogel die denkt om z'n jongen. Maar denk maar een stap verder. Ziet u ze, die cherubs boven de ark? Met die vleugels daarover uitgespreid? Denk daar maar aan.

Bij de troon van God.

Het volk van God, in het Oude Testament: de HEERE te midden van Zijn volk.

Het Nieuwe Testament, Jezus Christus. Het volk van God mag altijd weer pleiten op de genade van God.

En dat doe je nooit tevergeefs.

Maar je moet dus op die genade pleiten, dat bidden.

En niet aan de kant van de satan gaan leven.

Nee, de goedertieren God kennen. En de goedertieren God érkennen.

En dan altijd weer beseffen dat het een wonder is. Aan God verbonden zijn, kan alleen maar op grond van **Zijn** goedertierenheid, **Zijn** genade.

Dat wij het zoeken bij Hem.

Dat brengt met zich mee dat er dan ook allerlei zegen is.

Zegen voor het lichaam, een David die het kon volhouden en die soms, denk maar aan Abigaïl, ook nog een feestmaaltijd kreeg.

En zegen voor de ziel.

In de gemeente die van Jezus Christus is, is, broeders en zusters, en dan zeg ik het misschien op een manier dat u denkt van: 'nou, nou, nou'.

In de gemeente die van Jezus Christus is, is volop te genieten!

Wij hebben het vaak druk met wat allemaal niet goed gaat.

Met ..., nou, u weet het wel.

In de gemeente van Jezus Christus is volop te genieten.

Dat besef, waarmee je dus de verzen 2-5 niet weg doet, en waarmee je de ellende van het moeten vluchten niet weg doet, en waarmee je de strijd in de kerk niet weg doet.

Maar dat besef dat God zo veel te genieten geeft, als je maar zicht hebt op Jezus Christus en de Geest en alles wat dat meebrengt, dat is zo belangrijk voor ons!

We kunnen vastlopen in waar het niet goed gaat.

Maar wij moeten uitzicht houden op wat de HÉÉRE geeft.

Dat is een stuk zelfbeproeving die dan niks te maken heeft met het avondmaal.

Maar die vraag van, mijn broeder, mijn zuster, en of je nou oud bent of jong, dat maakt niet uit, ziet u helder uw Heere Jezus Christus en de goedertierenheid van uw God in Hem? Ziet u goed wat genade is?

En heeft dat ook zijn uitwerking bij u?

Wij zijn van die bijziende mensen. We kunnen zo makkelijk aan de werkelijkheid voorbij kijken.

En de werkelijkheid die wordt ons gegeven in het Woord van God.

En als we daaraan voorbij kijken, dan hebben we druk met van alles en nog wat, wat er in de wereld te doen is, en in onze eigen omgeving.

Maar vers 10 vat het samen: 'bij U is LEVEN', met hoofdletters, 'en LICHT', ook met hoofdletters.

'Leven', dat betekent in de Bijbel, dat je samen-op gaat met de HEERE. Dat is dat geschenk van die goedertieren God. Die niet zegt: "nou, je zit in je ellende en je zoekt het maar uit".

Nee, Die zegt: "Ik, Ik b en het Leven en Ik g eef het leven".

Want wij kijken er misschien wel vreemd tegenaan, dat David in die ellende die hij ondervond, toch dit soort dingen bleef zeggen en zingen.

Licht is het voor elke gelovige, als hij maar denkt aan die goedertierenheid van God.

En dan zeggen wij: Jezus Christus.

God is en blijft goedertieren voor u.

Zijn licht, Numeri 6, komt aan het eind van de dienst, de zegen.

Dat is Zijn vriendelijk aangezicht. In  l Gods vriendelijkheid kijkt Hij naar u die gelooft en denkt Hij om u.

Wij zien het licht.

En dan is het weer het licht, de zon van de gerechtigheid. En wij verwonderen ons over de genade van het verbond.

3) Tenslotte. **De Heere is uw goedertieren God, op het gebed van de gelovige.** Want, en het kwam net natuurlijk ook wel aan de orde, vraag daarom, bid daarom, aanhoudend.

Dat moest David doen in de ernst van de achtervolgingen.

En dat moest hij later nog weer doen in de ernst van Absalom, en wat daar allemaal omheen zat.

In de felheid van de anti-Christelijkheid in (202...), bid: "HEERE kom voor ons op! HEERE, U!"

En dan wordt iedereen die Hem kent, dat is die Hem  rkent, die wordt verhoord.

Satan is en blijft bezig. En satan heeft veel invloed. En daarom eindigt PSALM 36 met dat bidden.

'Blijf toch denken om ons die U dienen'.

'Laat Uw genade-recht er voor ons zijn, om Jezus Christus.'

Maar als de HEERE ons ook maar even loslaat, en even laat gaan, is het afgelopen.

Maar wij bidden: "bescherm ons, zodat we er niet aangaan!".

Wat is die PSALM ook eerlijk -ja, natuurlijk is die PSALM eerlijk, want het is het Woord van God-, wat kan het ook eerlijk op ons afkomen.

Niks geen zoete koek van, 'als je gelooft, nou dan komt het allemaal voor mekaar hoor. Geen zorgen meer, geen problemen meer.'

Denk maar aan het welvaartsevangelie. Als je maar goed in de collecte doet, dan krijg je er ook een heleboel voor terug. En binnen no-time word je rijk.

Nee, geen zoete koek.

Maar oorlog is het. En in die oorlog: de HEERE, uw goedertieren God. Hij hoort de Zijnen. En dan denk je aan vraag en antwoord 117 van de Catechismus; al zijn wij dat niet waard, dat Hij ons verhoort. Hij dóet het, om Jezus de Gezalfde.

En dan sluit die PSALM af met: en daar gebeurt het al, van tevoren is het zeker. De tegenstander van God en van Zijn gemeente die gaat er definitief aan.

De anti-goddelijke machten, onder leiding van satan, die zullen de gemeente van Christus niet overweldigen.

Uw goedertieren God, de HEERE, uw Koning Jezus Christus, heeft en houdt in de strijd nu en altijd, álle macht!

Maar de situatie kan heel ernstig zijn, vers 2-5. En daarom zingen we niet alleen de verzen 2 en 3, maar ook vers 1!

AMEN